

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **KONREO, v.o.s.**, Dobrovského 1310/64, Brno, insolvenční správce FAU s. r. o., v konkursu, se sídlem Pekařská 1639/79a, Opava, zast. advokátem JUDr. Alfrédem Šrámkem, se sídlem Českobratrská 1403/2, Ostrava, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, Budějovická 7, Praha 4, o kasačních stížnostech žalovaného a žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 12. 2020, č. j. 22 Af 56/2017 – 112, ve znění opravného usnesení ze dne 14. 1. 2021, č. j. 22 Af 56/2017 – 121,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 12. 2020, č. j. 22 Af 56/2017 – 112, ve znění opravného usnesení ze dne 14. 1. 2021, č. j. 22 Af 56/2017 – 121, **se zrušuje** a věc **se vrací** krajskému soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Krajský soud v Ostravě nejprve svým rozsudkem ze dne 3. 12. 2020 č. j. 22 Af 56/2017 - 12, rozhodl tak, že výrokem I. rozhodnutí Generálního ředitelství cel ze dne 27. 3. 2017, č. j. 539 - 4/2017 – 900000 – 302, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; výrokem II. uložil žalovanému zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 19 456 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku

[2] Žalovaný rozsudek krajského soudu napadl kasační stížností ze dne 23. 12. 2020 z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť krajský soud vydal rozsudek s uvedeným kasačním výrokem I. i nákladovým výrokem II. v neprospěch žalovaného v rozporu s hlasováním senátu krajského soudu předcházejícímu vydání písemného vyhotovení rozsudku a tedy i s ním spojeným vlastním rozhodnutím krajského soudu o věci samé; to plyne především z odůvodnění rozsudku, v jehož textu jsou odůvodňovány výroky opačné (avšak nepřijaté), tedy o zamítnutí žaloby a nepřiznání náhrady nákladů řízení žádné ze zúčastněných stran.

[3] Usnesením ze 14. 1. 2021, č. j. č. j. 22 Af 56/2017 – 121, krajský soud opravil rozsudek ze dne 3. 12. 2020 tak, že opravil jeho výroky na zamítnutí žaloby a nepřiznání náhrady nákladů řízení. Odkázal přitom na § 54 odst. 4 s. ř. s. s tím, že písemné vyhotovení rozsudku „*obsahuje zřejmou nesprávnost*“.

[4] Kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu ve znění jeho opravného usnesení podali žalovaný i žalobce. Žalovaný napadá způsob rozhodnutí krajského soudu, který je v rozporu s § 54 odst. 4 s. ř. s., neboť má za to, že tímto způsobem nelze výrok rozsudku opravit, neboť uvedené ustanovení umožňuje opravu výroku rozsudku opravným usnesením, avšak týká-li se oprava toliko chyb v psaní, počtech a jiných zjevných nesprávností. Žalovaný tedy uplatňuje námitku dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[5] Žalobce podal kasační stížnost v návaznosti na vydané opravné usnesení dne 1. 2. 2021; v ní konkrétní důvody neuvedl s tím, že budou doplněny. S ohledem na níže uvedené Nejvyšší správní soud žalobce k doplnění kasační stížnosti ve smyslu § 106 odst. 1 s. ř. s. nevyžýval.

[6] Nejvyšší správní soud je vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné [§ 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.] nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru o nezákonnosti napadeného rozsudku krajského soudu, resp. opravného usnesení, a to bez ohledu na vznesené kasační námitky.

[7] Podle § 54 odst. 4 s. ř. s. „*předseda senátu opraví v rozsudku i bez návrhu chyby v psaní a počtech, jakož i jiné zjevné nesprávnosti. Týká-li se oprava výroku, vydá o tom opravné usnesení a může odložit vykonatelnost rozsudku do doby, dokud opravné usnesení nenabude právní moci.*“ Uvedené ustanovení sice dovoluje i opravu výroku rozsudku opravným usnesením, avšak týká-li se oprava toliko chyb v psaní, počtech a jiných zjevných nesprávností. Tím je kvantifikována míra vad výroku rozsudku, jež je možné opravným usnesením korigovat, jimiž mohou být jen zjevné formální vady nejnižší intenzity. Zákonodárce předepisuje v případě oprav rozsudků formu usnesení, což je logické, neboť zpravidla jsou opravovány zjevné vady nízké intenzity v odůvodnění rozsudků, a výjimečně také drobné formální vady jejich výroků. Pokud by ovšem měly být opravným rozhodnutím opravovány i nejtěžší vady výroků rozsudků (resp. meritorní změny), musel by zákonodárce pro takové opravné rozhodnutí v zásadě znamenající vydání nového rozsudku ve věci samé předeepsat formu rozsudku, tak tomu ovšem logicky není a být nemůže (mj. také pro překážku *rei iudicatae*). Toto ustanovení však neskýtá žádnou oporu pro nápravu tak intenzivní vady, jako je „vada“ vyžadující úplnou změnu, resp. „úplný obrat“ v meritorním posouzení věci promítající se do zcela opačného znění obou výroků původního rozsudku.

[8] Ústavní soud v nálezu ze dne 22. 4. 2014, sp. zn. II. ÚS 2678/13, mimo jiné konstatoval: „*Postup podle § 54 odst. 4 s. ř. s. slouží výhradně k opravě zjevných chyb soudních rozsudků, majících spíše „technický charakter“ (různých překlepů, zkomolenin, přepisů, chyb v počítání, nečitelnosti textu apod.). I když je „zjevná nesprávnost“ relativně neurčitým ustanovením, jehož naplnění je třeba vždy dovozovat z kontextu skutkových a právních okolností (vztahujících se k opravovanému rozsudku a celé věci), je třeba otázku „zjevnosti“ nesprávnosti hodnotit vždy z pohledu účastníka soudního řízení, jemuž je rozhodnutí adresováno, nikoliv soudu.(...) Pokud celé pasáže odůvodnění neodpovídají výročkům soudního rozsudku (ač výsledkem pouhého nedopatření na straně soudu), pak se z pohledu účastníka soudního řízení nemůže jednat o zcela evidentní vadu v odůvodnění soudního rozsudku, která by umožňovala opravu takového odůvodnění postupem podle 54 odst. 4 s. ř. s. Takovým postupem by došlo k porušení práva na spravedlivý proces (čl. 36 odst. Listiny základních práva a svobod), neboť by nebyly dodrženy požadavky na transparentnost a předvídatelnost soudního řízení a požadavek na řádné, přesvědčivé a přezkoumatelné odůvodnění rozsudku.*“

pokračování

[9] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 3. 2014, č. j. 9 Afs 100/2013 – 48, uvedl: „Ve věci sp. zn. 8 Ca 306/2009 městský soud vyhlásil při ústním jednání rozsudek a poté vyhotovil dvě (opačné) písemné varianty rozsudku, které postupně doručoval žalobkyni a žalovanému (..) Městský soud se tak ve věci sp. zn. 8 Ca 306/2009 dopustil závažných vad řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí ve věci samé, neboť jednak porušil § 49 odst. 9 s. ř. s. bez výhrad a v souladu s tradiční procesualistickou naukou stanovující, že vyhlášeným rozsudkem je soud vázán, a jednak výrazně zasáhl do právní jistoty účastníků řízení. (..) V projednávaném případě zhotovením a doručením dvou různých rozsudků v téže věci, z nichž prvně doručенý nekorespondoval s rozsudkem vyhlášeným a ani s předmětem řízení, a druhý byl zaslán účastníkům až po rozsudku prvním, tato zákonem předvídaná vada v skutku nastala. Zjevná nepřehlednost ve výsledku řízení nejsnazším způsobem může být napravena zrušením obou rozsudků vydaných ve věci vedené městským soudem pod sp. zn. 8 Ca 306/2009 (..) Názor žalobkyně, že v případě rozsudku č. j. 8 Ca 306/2009-56-58 jde o zjevnou nesprávnost odstranitelnou opravným usnesením dle § 54 odst. 4 s. ř. s. ve spojení s § 164 o. s. ř. správný není. Ustanovení § 54 odst. 4 s. ř. s. lze aplikovat v případech zjevných nesprávností rozsudku, jakými jsou zejména chyby v psaní a počtech. O takovou situaci se však v dané věci evidentně nejedná, neboť městský soud vyhotovil rozsudek č. j. 8 Ca 306/2009-56-58 (a právě ten doručil účastníkům řízení), zcela v rozporu se zněním rozsudku vyhlášeného; opravné usnesení by v takovém případě fakticky znamenalo vydání nového rozsudku s odlišným obsahem od rozsudku předtím doručенého. K nápravám takových vad není institut opravného usnesení určen. Ustanovení § 54 odst. 4 s. ř. s. proto v dané věci nelze užít. Totéž platí o nepřipadně navržené aplikaci § 164 o. s. ř., a to s ohledem na znění § 64 ve spojení s § 54 odst. 4 s. ř. s.“

[10] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že postup krajského soudu, byť zřejmě neúmyslný, byl zmatečný, což mělo za následek vydání zcela nepřezkoumatelného rozhodnutí a především navodilo zcela nepředvídatelnou možnost procesní obrany účastníků řízení. Bez ohledu na kasační námitky proto Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo, než rozsudek krajského soudu ze dne 3. 12. 2020, č. j. 22 Af 56/2017 – 112, jakož i usnesení ze dne 14. 1. 2021, č. j. 22 Af 56/2017 – 121, zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[11] Nejvyšší správní soud nad rámec uvedeného považuje za nutné korigovat názor žalovaného stran případné opožděnosti podané kasační stížnosti žalobcem, neboť dle § 106 odst. 2 s. ř. s. kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, a bylo-li vydáno opravné usnesení, běží tato lhůta znovu od doručení tohoto usnesení. Není tudíž správný názor žalovaného, že krajský soud nezákonně *per* § 54 s. ř. s. prolomil lhůtu k podání kasační stížnosti; pokud by totiž bylo lze vydané usnesení považovat za zákonné, lhůta k podání kasační stížnosti by běžela znovu od jeho doručení (tuto lhůtu ostatně žalobce dodržel). Jak však bylo předestřeno výše, způsob nápravy vydaného rozsudku formou opravného usnesení byl nezákonný.

[12] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 109 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. listopadu 2021

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu